

NOTAT

Miljøministeriet
Departementet

Vand og Klimatilpasning
J.nr. 2021-8105
Ref. PCH
Den 25. maj 2021

Notat om udledning af næringsstoffer ved etablering og drift af nyttiggørelsesanlægget Lynetteholm (Lovforslag nr. L 220)

1. Baggrund og problemstilling

Transportministeriet har i forbindelse med behandlingen af L 220 stillet spørgsmål til Miljøministeriet, om det retlige grundlag for at øge udledningen af kvælstof m.v. til vandområdet Nordlige Øresund, hvor miljømålene god økologisk tilstand (senest 2027) for de biologiske kvalitetselementer endnu ikke er opfyldt

2. Det retlige grundlag for merudledning af næringsstoffer

2.1 Generelt

Det følger af vandrammedirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger) artikel 4, og EU-Domstolens dom i sag C-461/13 (Weser), at myndigheder ikke må give tilladelse, der kan medføre forringelse i tilstanden af overfladevand eller, hvis tilladelsen vil kunne hindre opfyldelse af miljømål for målsatte vandområder, med mindre der kan gøres brug af direktivets undtagelsesbestemmelser.

Direktivforpligtelsen er i forhold til behandlingen af enkeltsager i det væsentlige gennemført i dansk ret ved § 8, i Miljøministeriets bekendtgørelse af 11. april 2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter (indsatsbekendtgørelsen). § 8, stk. 3, og 5, har følgende ordlyd:

Stk. 3. Myndigheden kan kun træffe afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets eller grundvandsforekomstens tilstand, og ikke hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål, herunder gennem de i indsatsprogrammet fastlagte foranstaltninger. Ved vurdering af, om afgørelsen vil hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål, skal det tages i betragtning, om påvirkningen neutraliseres senere i planperioden.

Stk. 4 (...)

Stk. 5. I vurderingen af, om der kan træffes afgørelse efter stk. 2-4, skal omfanget af påvirkning af overfladevandområdet eller grundvandsforekomsten, herunder i forhold til den samlede påvirkning, tages i betragtning.

Ved vurderingen efter indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, skal der således tages hensyn til den samlede påvirkning af et vandområde, det vil sige også påvirkning fra andre kilder, jf. stk. 5. Det vil sige, at hvis der f.eks. er sket en forøgelse henholdsvis en reduktion af kvælstof fra andre virksomheder, kan dette få betydning, for vurderingen efter § 8 i en konkret sag.

2.2 Projekt Lynetteholmen

Tilladelsen til det samlede projekt Lynetteholmen, herunder til udledning af næringsstoffer ved etablering og drift af nyttiggørelsesanlægget, gives med vedtagelse af forslag til anlægsloven. Der træffes altså ikke en administrativ afgørelse af myndigheder, og vurderingen af om projektet indebærer forringelse eller ikke skal derfor ikke ske efter indsatsbekendtgørelsen § 8. Da § 8 implementerer dele af vandrammedirektivet og udgør den retlige ramme for myndighedernes behandling af enkeltsager om merudledninger af kvælstof og fosfor, kan bestemmelsen og praksis efter bestemmelsen have en vejledende betydning også i Lynetteholmsagen. Der kan for en nærmere gennemgang af gældende dansk ret og forholdet til EU-retten henvises til bemærkningerne til lovforslag nr. L 220.

3. Om forringelse og risiko for manglende målopfyldelse

Miljøstyrelsen har oplyst følgende:

”Det er Miljøstyrelsens faglige vurdering, at Lynetteholmens forventede udledninger af 6,5 tons kvælstof 2021 og 13 tons kvælstof i 2022 - som oplyst af By og Havn - til kystvandet Nordlige Øresund ikke vil medføre, at kystvandets aktuelle (økologiske) tilstand forringes, eller at mulighederne for at opfylde målet om god økologisk tilstand for de biologiske kvalitetselementer senest i 2027 vil blive forringet.

Miljøstyrelsen har ved denne faglige vurdering lagt vægt på, at udledningerne fra renseanlæggene Lynetten og Damhusåen til Nordlige Øresund i de seneste år er reduceret med ca. 250 tons kvælstof og ca. 127 tons fosfor årligt i forhold til renseanlæggenes beregnede (i VP2) baselineudledninger 2021. Reduktionen af kvælstof er her opgjort som forskellen mellem renseanlæggenes aktuelle årlige udledninger, og den ved vedtagelsen af vandplanlægningen for 2015-2021 (VP2) forventede årlige udledning i 2021 (VP2 baselineudledninger i 2021). Den tilførsel, projektet angiver at afstedkomme i 2021, vil derfor så rigeligt være opvejet i samme planperiode fra de nævnte reduktioner.

Den samlede vurdering af den økologiske tilstand for Nordlige Øresund i indeværende vandplanperiode (2015-2021) er allerede forbedret fra ringe økologisk tilstand til moderat økologisk tilstand i den foreløbige tilstandsvurdering udarbejdet til brug for VP3.

Som sagen er oplyst over for Miljøstyrelsen, forventer vi ikke, at renseanlæggene Lynetten og Damhusåen igen øger udledningerne væsentligt inden for rammerne af de gældende udledningstilladelser i 2021-22. På den baggrund er det fastsat, at der kan ske udledning som angivet til og med 2022, hvorefter der skal ske en fornyet vurdering.”

Indsatsbehovet for 3. vandplanperiode for Nordlige Øresund er endnu ikke gjort endeligt op, ligesom der ved forberedelse af indsatsprogrammet for VP 3 endnu ikke er taget stilling til, om det vil være nødvendigt at stille krav om reduktion af næringsstoffer i de udledningstilladelser, der er meddelt renseanlæggene Lynetten og Damhusåen.

Med henblik på at sikre, at der ikke sker forringelse efter 2022 eller skabes hindringer for målopfyldelsen for vandområdet Øresund Nord i 2027 og senere som følge af Lynetteholm, har Miljøstyrelsen indstillet, at der i implementeringsredegørelsen for Lynetteholmen indsættes følgende betingelser for projektet:

Der må ikke ske anlægsarbejder, drift af anlægget eller klapping efter 31. december 2022, før det er dokumenteret over for tilsynsmyndigheden, at nødvendige kompenserende foranstaltninger for udledning af N og P er fastsat i en bindende plan, der sikrer, at udledningen ikke vil indebære forringelse af kystvandenes økologiske tilstand eller hindre opfyldelse af miljømålet god økologisk tilstand i 2027 og senere.